

WYBRANE ZAGADNIENIA Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH MIASTA BIAŁA PODLASKA I POWIATU BIAŁSKIEGO W 2012 ROKU

Sieć i organizacja bibliotek

1. W roku 2012 na terenie powiatów grodzkiego i ziemskiego pracowało 45 placówek bibliotecznych, w tym:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej, pełniąca funkcję biblioteki powiatowej,
- 2 biblioteki miejskie,
- 17 bibliotek gminnych,
- 25 filii bibliotecznych (4 miejskie i 21 na wsi).

Prowadzono 7 punktów bibliotecznych.

W 2012 r. w wyniku reorganizacji sieci bibliotek na terenie miasta Biała Podlaska uległy likwidacji Filia nr 2 i Filia nr 9. Na ich miejsce udostępniono mieszkańcom miasta i powiatu białskiego Barwną Multimedialną Bibliotekę dla Dzieci i Młodzieży, placówkę profesjonalnie zaaranżowaną, wyposażoną w nowoczesny sprzęt audiowizualny i komputerowy, odpowiednie oprogramowanie i zróżnicowane zasoby: drukowane książki i czasopisma (w tym obcojęzyczne), ale też multimedia, audiobooki, filmy, płyty z muzyką, gry i zabawki edukacyjne.

Kolejną nowością było otwarcie Multicentrum, interaktywnej placówki dydaktycznej korzystającej z najnowszych osiągnięć technologii w celach edukacyjnych. Multicentrum oferuje wachlarz działań o zróżnicowanej tematyce dla szerokiego grona odbiorców w ramach ośmiu modułów: multitechnika, multimuzyka, multisztuka, multinauka, multiśrodowisko, multijęzyk, multikid i logikit.

W efekcie jednak w porównaniu z rokiem ubiegłym stan bibliotek powiatu grodzkiego uległ zmniejszeniu o 1. placówkę.

Natomiast w powiecie ziemskim w IV kwartale 2012 r. wznowiono działalność, nieczynnej od dziewięciu lat, Filii GBP w Hrudzie gm. Biała Podlaska. Placówka mieści się w odremontowanym budynku Klubu Kultury i zajmuje jedno stylowo urządzone pomieszczenie.

2. Nie wszystkie biblioteki w powiecie są samodzielnie organizacyjnie instytucjami kultury, biblioteki w gminach Biała Podlaska i Kodeń funkcjonują w strukturach ośrodków kultury.

3. W 2012 r. odnotowano kolejne remonty i modernizacje lokali bibliotecznych.

W ramach projektu rewitalizacji centrum miasta Terespol dokonano generalnego remontu siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej. Powierzchnia użytkowa biblioteki została zwiększona o 112 m², zdecydowanej poprawie uległa estetyka oraz funkcjonalność pomieszczeń poprzez nowe rozmieszczenie przestrzenne wyposażenia. Biblioteka uzyskała pomieszczenie na czytelną internetową, pomieszczenie socjalne oraz udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

W gminie Międzyrzec Podl. zakończono budowę świetlicy wiejskiej w Wysokiem, w której będzie miała siedzibę Filia w Wysokiem funkcjonująca dotychczas w domu prywatnym. Dokonano remontu łazienki w Filii w Halasach, malowania lokalu Filii w Rogoźnicy gm. Międzyrzec Podl.

W ramach pozyskanego funduszu sołectkiego ocieplono budynek Filii w Szóstce gm. Drelów ale także dzięki sponsorowi i zaangażowaniu osób zaprzyjaźnionych z placówką wyremontowano puste pomieszczenie i dokonano bardziej funkcjonalnego rozmieszczenia księgozbioru.

Odmalowano pomieszczenia i dokonano wymiany drzwi wejściowych do Filii w Romaszkach gm. Rossosz. Wymieniono oświetlenie i wyremontowano łazienkę w GBP w Sosnowce. W 2012 r. dokonano wymiany rynien, naprawy barierki i elewacji budynku GBP w Tucznej.

4. W kilku placówkach powiatu ziemskiego odnotowano zmiany w wyposażeniu.

Zakupiono sześć stylowych krzeseł, kanapę i fotele na wyposażenie Filii w Perkowicach i w Sworach gm. Biała Podlaska.

Do GBP w Drelowie zakupiono trzy regały do kącika dla dzieci, szafkę na dokumenty oraz dwa regały na książki. Czytelnia GBP w Piszczacu została wyposażona w nowe meble.

Zakupiono nowoczesne biurko narożne do GBP w Sławatyczach.

Wydzielony kącik dla dzieci w GBP Koroszczyn został wyposażony w kolorowe meble, przeorganizowano również pozostałą przestrzeń lokalu na bardziej funkcjonalną.

Dokonano zmiany wystroju w kąciku dla dzieci GBP w Wisznicach.

Kształtowanie zbiorów bibliotecznych

Do bibliotek publicznych powiatów grodzkiego i ziemskiego w roku 2012 wpłynęło 54 945 książek, w tym:

- do bibliotek miejskich 45 237 wol., tj. 82,33 % ogółu wpływów, z czego w Białej Podlaskiej 43 711 wol. tj. 79,55 %
- do bibliotek wiejskich 9 708 wol., tj. 17,67 % ogółu wpływów.

Zakup nowości wydawniczych wyniósł 16 716 wol. (30,42 % wpływów), w tym:

- do placówek miejskich 7 737 wol., tj. 46,28 % ogółu zakupu, z czego w Białej Podlaskiej 6 398 wol., tj. 38,27 %
- do placówek wiejskich 8 979 wol., tj. 53,72% ogółu zakupu.

Zmiany zachodzące w zbiorach w latach 2011 – 2012

Miasto Biała Podlaska	2011 r.	2012 r.	różnica
wpływ księgozbioru	21 548	43 711	+22 163
w tym zakup	3 131	6 398	+3 267
zakup na 100 mieszkańców	5,40	11,03	+5,63
kwota wydatkowana na zakup książek	79 753,34	132 101,72	+52 348,38
średnia cena książki	25,47	20,65	-4,82
ubytek księgozbioru	10 811	69 562	+58 751
w tym w wyniku selekcji	10 539	25 508	+14 969
stan księgozbioru	224 821	198 970	-25 851
stan zbiorów specjalnych	11 561	10 667	-894

Powiat ziemski	2011 r.	2012 r.	różnica
wpływ księgozbioru	11 992	11 234	-758
w tym zakup	11 031	10 318	-713
zakup na 100 mieszkańców	9,80	9,06	-0,74
kwota wydatkowana na zakup książek	209 965,97	190 409,48	-19 556,49
średnia cena książki	19,03	18,45	-0,58
ubytek księgozbioru	11 223	22 431	+11 208
w tym w wyniku selekcji	11 170	22 222	+11 052
stan księgozbioru	341 421	330 229	-11 192
stan zbiorów specjalnych	340	371	+31

Skutkiem reorganizacji sieci placówek bibliotecznych w mieście Biała Podl. (likwidacja dwóch filii i utworzenie nowej placówki) były duże roszady w księgozbiorach.

Z ogólnej liczby książek wykazanych jako zubytkowane (69 562), 39 166 wol. zostało przesuniętych do innych placówek bibliotecznych w mieście, w tym 25 618 wol. przekazano z Biblioteki Głównej do nowoutworzonej Barwnej Multimedialnej Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży.

Większe fundusze organizatora MBP w Białej Podl. w 2012 r. na zakup nowości wydawniczych (+63 851 zł) miały decydujący wpływ na znaczny wzrost nowych książek w ofercie bibliotek w porównaniu z rokiem ubiegłym. Dotacja ministerialna na ten cel pozostawała na poziomie roku ubiegłego.

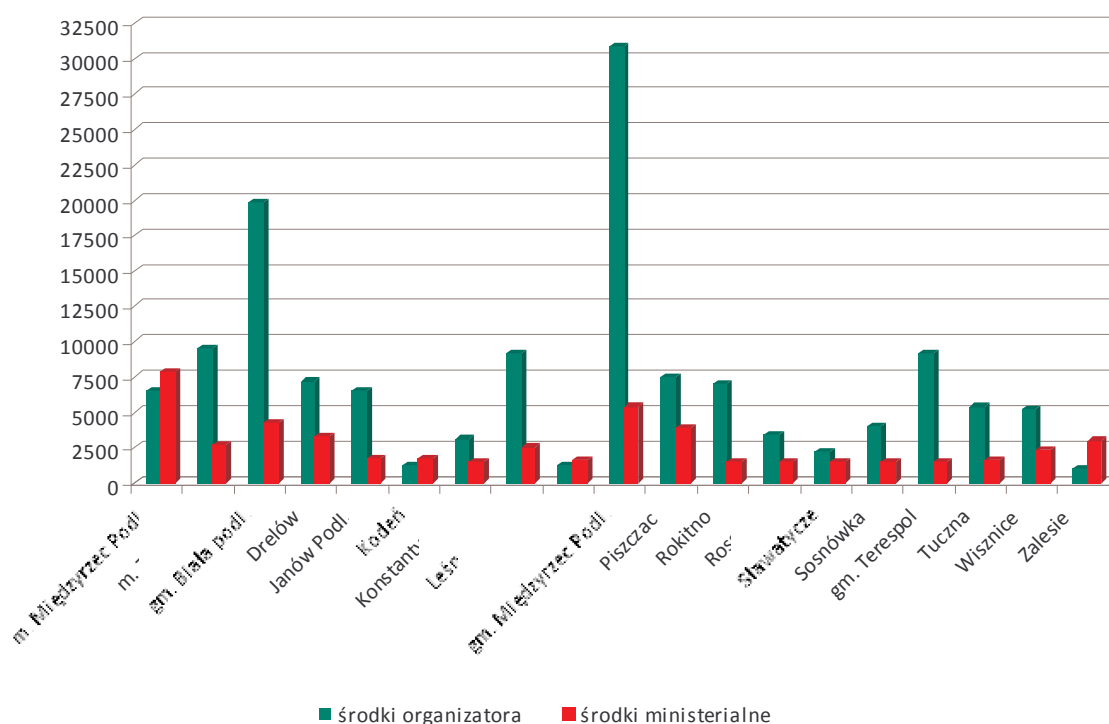
Natomiast w powiecie ziemskim pula środków ministerialnych była mniejsza o 6.761 zł.

Mniejsze też były środki samorządowe na zakup zbiorów w czterech gminach: Kodeń (-3 746 zł), Międzyrzec Podlaski (-3 217 zł), Łomazy (-1 745 zł), Sławatycze (-1 300zł) i w mieście Międzyrzec Podlaski zredukowano fundusze z 16 571 do 6 512 zł.

Od trzech lat samorząd gminy Zalesie przeznacza znikome środki na aktualizację księgozbioru GBP w Zalesiu, są to kwoty w przedziale od 700 do 1 000 zł.

Tym bardziej docenić należy gminy, które zwiększyły kwoty na aktualizację księgozbiorów w 2012 r.: gm. Terespol (+2 289 zł), Wisznice (+1 578 zł), Sosnówka(+1 000zł), Tuczna (+773 zł), Piszczac (+530 zł), Janów Podlaski (+523 zł).

Środki na zakup zbiorów w powiecie ziemskim - 2012r.

Najwyższy wskaźnik zakupu książek w powiecie ziemskim od kilku lat osiąga gm. Międzyrzec Podl., w r.b. wyniósł 19 wol. na 100 mieszkańców.

Większość bibliotek od lat systematycznie usuwa nieprzydatne i zniszczone książki, często ma to bezpośredni związek z tworzeniem elektronicznej bazy zbiorów, ale potrzeby w tym zakresie występują min. w placówkach: Filia w Sworach i Ciciborze Dużym gm. Biała Podl., GBP Janów Podl., GBP Kodeń, GBP Łomazy, Filie w Chotyłowie i Kościeniewiczach gm. Piszczac, Filia w Horodyszczu gm. Wisznice.

Czytelnicy, udostępnianie zbiorów

W roku sprawozdawczym w bibliotekach publicznych powiatów grodzkiego i ziemskiego zarejestrowano 32 057 czytelników, w tym:

- w bibliotekach miejskich 21 270 tj. 66,35 % ogółu czytelników, z czego w Białej Podlaskiej 18 220, co stanowi 56,84 %
- w bibliotekach wiejskich 10 787 tj. 33,65 % ogółu czytelników

		2011 r.	2012 r.	różnica
liczba czytelników ogółem		30 608	32 057	+1 449
	w miastach	20 107	21 270	+1 163
	w tym w Białej Podlaskiej	16 977	18 220	+1 243
	na wsi	10 501	10 787	+286
czytelnicy do lat 15-tu ogółem		8 877	9 864	+987
	w miastach	4 288	5 162	+874
	w tym w Białej Podlaskiej	3 360	4 338	+978
	na wsi	4 589	4 702	+113

W bibliotekach zanotowano ogółem 658 449 wypożyczeń, w tym:

- w bibliotekach miejskich 417 731 jedn. inw. , tj. 63,44 % ogółu wypożyczeń, z czego w Białej Podlaskiej 347 515 jedn. inw., co stanowi 53,31 %
- w bibliotekach wiejskich 240 718 jedn. inw. , tj. 36,56 % ogółu wypożyczeń

Wypożyczenia zbiorów specjalnych wyniosły 18 959 jedn. inw. (2,88 % ogółu wypożyczeń), w tym:

- w bibliotekach miejskich 18 883 jedn. inw., tj. 2,87 % ogółu wypożyczeń, z czego w Białej Podlaskiej 18 883 jedn. inw., co stanowi 2,87 %
- w bibliotekach wiejskich 76 jedn. inw., tj. 0,01% ogółu wypożyczeń

Wypożyczenia księgozbioru

		2011r.	2012 r.	różnica
ogółem		606 882	639 490	+32 608
	w miastach	366 165	398 848	+32 683
	w tym w Białej Podlaskiej	295 106	328 632	+33 526
	na wsi	240 717	240 642	-75

Wypożyczenia zbiorów specjalnych

		2011r.	2012 r.	różnica
ogółem		563	18 959	+18 396
	w miastach	433	18 883	+18 450
	w tym w Białej Podlaskiej	433	18 883	+18 450
	na wsi	130	76	-54

W ciągu roku udostępniono prezencyjnie 112 074 jedn. inw. zbiorów, w tym:

- w bibliotekach miejskich 50 223 jedn. inw., tj. 44,81 % ogółu udostępnień, z czego udostępnienia w Białej Podlaskiej to 43 400 jedn. inw., co stanowi 38,72 %
- w bibliotekach wiejskich 61 851 jedn. inw., tj. 55,19 % ogółu udostępnień

Udostępnienia zbiorów specjalnych wyniosły 4 134 jedn. inw. (3,69 % ogółu udostępnień), w tym:

- w bibliotekach miejskich 4 034 jedn. inw., tj. 3,60 % ogółu udostępnień, z czego w Białej Podlaskiej 4 034 jedn. inw., co stanowi 3,60%
- w bibliotekach wiejskich 100 jedn. inw., tj. 0,09% ogółu udostępnień

Udostępnienia prezencyjne księgozbioru

		2011 r.	2012 r.	różnica
ogółem		102 460	107 940	+5 480
	w miastach	41 883	46 189	+4 306
	w tym w Białej Podlaskiej	31 531	39 366	+7 835
	na wsi	60 577	61 751	+1 174

Udostępnienia prezencyjne zbiorów specjalnych

		2011 r.	2012 r.	różnica
ogółem		438	4134	+3 696
	w miastach	332	4034	+3702
	w tym w Białej Podlaskiej	332	4034	+3 702
	na wsi	106	100	-6

Powodem wzrostu wyników czytelniczych w Białej Podlaskiej było udostępnienie dla użytkowników zasobów Biblioteki Głównej, po rocznej przerwie związanej z generalnym remontem budynku, a także uruchomienie biblioteki multimedialnej.

Edukacja kulturalna

W bibliotekach publicznych powiatów grodzkiego i ziemskiego zrealizowano ogółem 2 517 przedsięwzięć edukacyjnych, w których uczestniczyło 62 804 osoby, w tym:

- w bibliotekach miejskich 826 imprez z udziałem 20 772. osób, z czego w Białej Podlaskiej 755 imprez dla 18 659. osób,
- w bibliotekach wiejskich 1 691 imprez z udziałem 42 032. osób.

Do ciekawszych inicjatyw promujących czytelnictwo i bibliotekę w środowisku należały:

- **V edycja konkursu Biblioteka Roku Powiatu Bialskiego** organizowanego przez MBP w Białej Podlaskiej, pod patronatem starosty bialskiego. Statuetkę i tytuł Biblioteki Roku 2012 Powiatu Bialskiego otrzymała GBP im. Kajetana Kraszewskiego w Wisznicach. Jest to placówka od kilku lat utrzymująca się w gronie prężnie rozwijających się bibliotek w powiecie bialskim. Rok 2012 należał do rekordowego w zakresie napisanych i zrealizowanych projektów grantowych: „Festiwal Kultury i Tradycji” z PROW, „Obchody Roku Józefa Ignacego Kraszewskiego” także z PROW, „Komputer - łatwy start dla mieszkańców” z programu Instytutu Książki *Kraszewski. Komputery dla bibliotek*. Uczestnictwo w I turze PRB dało możliwość nawiązania współpracy z Fundacją Nowe Media, dzięki której GBP w Wisznicach jest uczestnikiem projektu „Biblioteka - lokalne centrum wiedzy praktycznej” oraz w programie *Aktywna Biblioteka* złożono wniosek „Aktywna Mama”.

- **X edycja powiatowego konkursu** o tematyce regionalnej z cyklu *Ocalić od zapomnienia* ph. „**Podwórkowe wspomnienia**”, w którym wzięło udział 6 bibliotek. Zadanie konkursowe polegało na zebraniu informacji na temat zabaw i gier podwórkowych z dawnych lat swojej małej ojczyzny i przedstawieniu ich w formie albumu z opisami i ilustracjami.. I miejsce i pierwszą nagrodę Starosty Bialskiego zdobyła GBP w Drelowie za pracę „Kieszonkowy podręcznik podwórkowy”. II miejsce otrzymała GBP im. Kajetana Sawczuka w Konstancyńowie za pracę „Gry i zabawy podwórkowe-kilka odsłon”. III miejsce uzyskała FGBP w Dokudowie (gm. Biała Podlaska) za pracę „W cieniu dawnego podwórka - zapomniane gry i zabawy dawnego Dokudowa”. Finał odbył się 14 listopada (MBP Biała Podlaska).

- **XI seminarium wyjazdowe bibliotekarzy powiatu bialskiego**, którego założeniem jest pokazanie jak zmieniają się nasze biblioteki dostosowując się do nowych standardów pracy, obsługi użytkowników a także wymogów estetycznych jakie powinny spełniać nowoczesne placówki kultury. 28 września 2012 roku bibliotekarze uczestniczyli w uroczystości nadania imienia Kajetana Kraszewskiego GBP w Wisznicach. Prelekcje wygłosili: prof. Feliks Czyżewski (UMCS) – „Język Kajetana Kraszewskiego na tle polszczyzny XIX-wiecznej”, Zbigniew Fronczek - „Podlaskie motywy w twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, Artur Sitko (WBP Lublin) – „Kajetan Kraszewski i jego biblioteka”. Bibliotekarze zwiedzili zmodernizowany lokal wisznickiej biblioteki oraz zabytkowy cmentarz, na którym są pochowani członkowie rodziny Kraszewskich (MBP Biała Podlaska).

- **IV Bialski Festiwal Okololiteracki** ph. „*Trzymać się pióra*” z Marianem Pilotem, laureatem Literackiej Nagrody Nike 2011 w roli głównej. „Historia o proroku Eliaszu z Wierszalina” – projekcja filmu zrealizowanego na podstawie scenariusza autorstwa Mariana Pilota, „Okiem batiuszki” – ciekawostki o prawosławiu, koncert liturgicznych pieśni prawosławnych oraz spotkanie z autorem „Pióropusza” – Marianem Pilotem (14 października, MBP Biała Podlaska).

- **XIII Bialskie Dni Książki Dziecięcej** w roku 2012 ph „**Wyjście smoka**” obejmowały zajęcia w językach: angielskim i rosyjskim, związane z tematycznie ze smokami, 2 spotkania autorskie z Joanną Olech, spotkanie filmowe „Jak wytresować smoka”, warsztaty dla bibliotekarzy z zakresu literatury dziecięco-młodzieżowej (16-21 maja, „Barwna” MBP Biała Podlaska).

- w obchody BDKD włączyły się filie MBP w Białej Podlaskiej: cykl spotkań w Przedszkolu Samorządowym nr 6 i w Parafialnej Świetlicy Charytatywnej ph „Poznajemy pisarzy polskich” (Filia nr 1); „Urodziny Koziołka Matołka” impreza czytelnicza w Przedszkolach nr 17 i 13, spotkanie z twórczością J.I. Kraszewskiego oraz spotkanie autorskie z Joanną Olech w Szkole Podstawowej nr 9 (Filia nr 3); spotkania czytelnicze z uczniami kl. ”O” i kl. I szkoły podstawowej, pasowanie na czytelnika oraz spotkanie autorskie z Joanną Olech (Filia nr 9).

- **IV Zjazd Byłych Mieszkańców Konstaktynowa**, połączony z promocją III Rocznika Konstaktynowskiego. Impreza przygotowana i zrealizowana przez GBP w Konstaktynowie i Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Konstaktynowskiej (1-3 czerwca).
- **XII Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej Tuczna 2012**, którego współorganizatorem jest GBP w Tuczej. Celem festiwalu jest pielęgnowanie i prezentacja regionalnych tradycji patriotycznych, upowszechnianie pieśni patriotycznych, promowanie twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, oraz przełamywanie barier i integracja społeczna z osobami niepełnosprawnymi (18 listopada).
- **„A najgorzej było, jak się jeść chciało. Wspomnienia drełowian”** publikacja współwydana przez GBP w Drełowie. Przygotowana w ramach konkursu o tematyce regionalnej pt. „Zapomniane historie, ciekawe miejsca gminy Drełów”.
- **„Pożyteczne Ferie 2012 - Moja miejscowość w Internecie”**- projekt realizowany przez Fundację Wspomagania Wsi, w którym uczestniczyła FGBP w Tłuszczu wraz ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych Tłuszcic, w którym 14 osobowa grupa mieszkańców zaangażowana była w zbieranie informacji i zdjęć dotyczących ich miejscowości. Efektem końcowym było zamieszczenie informacji o Tłuszczu na www.atlaswsi.pl (30.01 - 10.02).
- **„Dzień Języka Ojczystego”** – GBP w Rokitnie włączyła się w obchody Dnia Języka Ojczystego w Zespole Szkół w Rokitnie. Poświęcono ten dzień twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego. Obchody transmitowano w Polskim Radiu (21 lutego).
- **„Tydzień z Internetem – Zasadz drzewo w Internecie”**- spotkania dla dzieci, rodziców i dziadków realizowane w/g scenariusza zaproponowanego przez FRSI, polegające na stworzeniu drzewa genealogicznego rodziny za pomocą narzędzi internetowych (28 marca, FGBP Żerocin).
- **„W krainie baśni H. Ch. Andersena”** – konkurs czytelniczy dla uczniów kl. I-III szkoły podstawowej (27 marca, GBP Leśna Podlaska).
- **„Dzień Seniora”** – uroczystość zorganizowana dla seniorów przez FGBP w Perkowicach oraz Pracownię Kulinariów Regionalnych (12 maja).
- **„Noc w bibliotece”** – gry i zabawy na świeżym powietrzu, pieczenie kiełbasek, wieczorem: czytanie bajek, quiz ze znajomości przysłów, łamigłówki językowe, edukacyjne gry planszowe. Wydarzenie przygotowane przez GBP w Koroszczyźnie, z 25 na 26 maja, uczestniczyło 26 osób.
- **Noc Bibliotek w Bibliotece Barwnej** – impreza nocna dla dzieci w wieku 6-8 lat wraz z rodzicami lub opiekunami. Głośne czytanie, zabawy, poszukiwanie skarbów, nocne barwy i książki (11 maja, „Barwna” MBP W Białej Podlaskiej).
- **„Już tego lata pozwiedzaj z Barwną zakątki świata”**- zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży przybliżające literaturę i kulturę dalekich i bliskich zakątków świata, wykorzystujące bardzo różnorodne metody i techniki poznawcze (44 spotkania, lipiec-sierpień, Barwna).
- **„Wakacyjne skarby”** – konkurs na najciekawszą kolekcję obrazków świętych oraz na wspomnienia z wakacji pisane i rysowane. Finał odbył się w grudniu (GBP Konstaktynow).
- **„O finansach w bibliotece”** – projekt przygotowany przez FRSI, sfinansowany przez Narodowy Bank Polski, skierowany do osób starszych mieszkających na terenach wiejskich oraz w małych miastach, umożliwiający naukę korzystania z usług finansowych przez Internet. Warsztaty dla mieszkańców zorganizowały GBP w Rossoszu i GBP w Tuczej (lipiec- wrzesień).
- **Krajoznawcza wycieczka rowerowa** po ciekawych zakątkach gminy Sławatycze zorganizowana przez GBP w Sławatyczach oraz filie (10 sierpnia).
- **„Tak było bo tak się żyło”** – warsztaty dla mieszkańców gminy Sosnówka zorganizowane w ramach *Europejskich Dni Dziedzictwa*, na których uczestnicy poznali tradycje regionalne związane m. in. z wypiekiem chleba, przedzeniem lnu, przetworami z mleka (8, 9 i 15, 16 września, GBP Sosnówka).
- **„Spotkania w świecie baśni”** – cykl spotkań z dziećmi z oddziałów przedszkolnych i z klas I-III, na których dzieci zapoznawały się z bajkami i baśniami oraz bawiły się w zabawy nawiązujące do tekstów literackich (8 listopada - 5 grudnia, GBP Łomazy).
- **„To co przeżyło jedno pokolenie, drugie przeżywa w sercu i pamięci”**- konkurs skierowany do młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, mający na celu przybliżenie historii regionu, wsi, rodów, zwyczajów i obrzędów lokalnych, w formie prac literackich oraz plastycznych. Uczestniczyło 56 osób. Finał konkursu odbył się 17 listopada (czerwiec- wrzesień, SILT i FGBP Tłuszcz).
- **Turniej wiedzy o Euro 2012** - drużynowy turniej wiedzy o organizacji i przebiegu ME w piłce nożnej (11 maja, GBP Sławatycze).

- „**Jesienne wieczory z seniorami**” – spotkania dla seniorów: „Życie na wsi 40 lat temu”, „Współcześni dziadkowie - ich rola i zadania”, „Jak i czy telefony komórkowe i komputery ułatwiają życie?” (październik - listopad, GBP Tuczna).

- „**Lubię książki**”- cykliczne zajęcia edukacyjne dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej. Tematyka spotkań to m. in. postać J.I. Kraszewskiego, święta związane z książką i literaturą, doroczne święta rodzinne (14 spotkań z 15 osobową grupą, MBP Międzyrzec Podlaski).

- „**Pociąg do książek**” – cykl zajęć literackich i plastycznych dla uczniów „zerówki” mający na celu wychowanie do czytania, zakończony uroczystym pasowaniem na czytelnika (MBP Międzyrzec Podlaski).

- „**Sprawne łapki**” – zajęcia praktyczne dla dzieci uczące wykonywania dekoracji, ozdób i różnych przedmiotów użytkowych z liści, patyczków, masy gipsowej, wikliny, masy solnej, muliny, kartonu, krepiny itp (27 spotkań, GBP i GCK w Drelowie).

- „**Awanturyczny Klub Filmowy**” – dyskusyjny (i nie tylko) klub filmowy dla młodzieży (8 spotkań, Barwna).

- „**Tęczowy Klub Malucha**” – zajęcia z dla dzieci od 1,5 roku do 4-5 lat wraz z opiekunami. Tęczowy Klub malucha zainaugurowano 25 kwietnia. W ciągu trzech kwartałów odbyło się 21 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 570 osób (Barwna MBP Biała Podlaska).

- „**Książka pod choinkę**” - akcja charytatywna zorganizowana przez Filię nr 6 MBP w Białej Podlaskiej, w ramach której zebrano od czytelników 150 książek i przekazano 20 grudnia dzieciom i młodzieży z Zespołu Szkół Specjalnych w Białej Podlaskiej.

Imprezy o zasięgu międzynarodowym i ogólnopolskim, w które wpisały się placówki powiatu bialskiego np.

- **Dzień Bezpiecznego Internetu**

▫ zajęcia z grupami z klas I-III szkoły podstawowej oraz z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej z zakresu bezpiecznego poruszania się po zasobach Internetu (7 spotkań, 20-28 lutego, MBP Międzyrzec Podlaski);

▫ „Wspólnie odkrywamy cyfrowy świat. Bezpiecznie!”- zajęcia dla dzieci propagujące zasady bezpiecznego korzystania z Internetu oraz kształtujące umiejętność selekcji materiałów dostępnych w sieci (7 lutego, GBP Drelów);

▫ „Bezpieczne ferie, bezpieczny Internet” – spotkania z policjantem dla dzieci szkół podstawowych (31 stycznia, 24 lutego, Filia nr 3 MBP w Białej Podl.);

▫ Bezpieczny Internet w Filii nr 6 – cykl spotkań z policjantem dla uczniów szkoły podstawowej, na których uczestnicy zapoznali się ze sposobami ustrzeżenia się przed przestępczością internetową, nauczyli się chronić własne dane osobowe, nabyli umiejętności bezpiecznego korzystania z usług za pośrednictwem Internetu (luty-marzec, Filia nr 6 MBP Biała Podlaska);

▫ Lekcje biblioteczne i spotkania z dziećmi i młodzieżą na temat bezpiecznego korzystania z Internetu zorganizowały: FGBP w Żerocinie, FGBP w Szóstce, FGBP w Rogoźnicy, GBP w Tucznaj.

- **X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom**

▫ Różne formy przybiera święto czytania w bibliotekach powiatu bialskiego w ramach OTCD. Czytają bibliotekarki, ale i postaci z bajek (Królewna Śnieżka w GBP w Jelnicy, Czerwony Kapturek w FGBP w Rogoźnicy), czytają urzędnicy, politycy, społecznicy, służby mundurowe (GBP Drelów, GBP Rokitno), nauczyciele, uczniowie i rodzice (GBP Kodeń, GBP Rossosz), często czytanie odbywa się w szkole bądź w przedszkolu i jest połączone z różnymi zabawami i konkursami literackimi dla dzieci (MBP Międzyrzec Podl., FGBP Szóstka, FGBP Żerocin, GBP Wisznice, GBP Zalesie);

▫ Nie tylko w czasie OTCD odbywa się głośne czytanie książek. Bibliotekarze bibliotek bialskich oraz większości bibliotek publicznych powiatu bialskiego organizują cykle spotkań w celu głośnego czytania nie tylko w swoich placówkach ale i w przedszkolach, szkołach, świetlicach. (Filie MBP w Białej Podlaskiej, GBP Drelów z filiami w Szóstce i Żerocinie, MBP Terespol, MBP Międzyrzec Podlaski, GBP Sitnik i filie, GBP w Jelnicy oraz filie, GBP Łomazy, GBP Piszczac z Filiami w Połoskach i Chotyłowiu, GBP Rossosz z Filią w Romaszkach, GBP Sosnówka, GBP Wisznice z Filią w Horodyszczu, GBP Koroszczyń, GBP Tuczna, GBP Zalesie).

- **Święta Książkowych Misiów**

▫ Urodziny Kubusia Puchatka w Przedszkolu w Drelowie. (24 października, GBP Drelów);

▫ Święto Kubusia Puchatka w FGBP w Tłuszcju. (26 października);

- Urodziny Kubusia Puchatka w Przedszkolu Samorządowym w Kodniu. (22 listopada, GBP Kodeń);
- Światowy Dzień Pluszowego Misia w Szkole Podstawowej w Szóstce. (27 listopada, FGBP Szóstka);
- Światowy Dzień Pluszowego Misia - cykl zajęć dla dzieci klas I-III szkoły podstawowej. (23-27 listopada, GBP Leśna Podlaska).
- **Narodowe Czytanie Pana Tadeusza** - MBP w Białej Podlaskiej włączyła się w akcję razem z 50. innymi miastami. Maraton czytania w centralnym placu miasta trwał od 10 do 20.30, zakończony odtętnieniem poloneza (8 września).
- **Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej** zaakcentowano w MBP w Białej Podlaskiej organizując Noc Bibliotek dla Seniorów. Było to spotkanie poetycko - muzyczno - filmowe połączone ze zwiedzaniem biblioteki i zapoznaniem się z jej ofertą (11 maja, uczestniczyło 46 osób).
- w obchody **Roku Józefa Ignacego Kraszewskiego** włączyły się biblioteki miasta Biała Podlaska i powiatu bialskiego organizując cykle spotkań i lekcji bibliotecznych dla dzieci i młodzieży m. in. przy okazji eksponowania wystawy objazdowej przygotowanej w WBP w Lublinie „Żywot i sprawy Józefa Ignacego Kraszewskiego”.
 - **Uroczystość nadania imienia Kajetana Kraszewskiego Gminnej Bibliotece Publicznej w Wisznicach**, połączona z sesją na temat związków rodziny Kraszewskich z Podlasiem (18 września);
 - **„Śladami Kraszewskiego”** – wycieczka edukacyjna do Romanowa i Wisznic, miejsc związanych z rodziną Kraszewskich; mini konkurs wiedzy o J. I. Kraszewskim (6 lipca, GBP Rossosz);
 - **Wieczorek literacki z J.I. Kraszewskim** – czytanie fragmentów dzieł pisarza, wystawa eksponatów z Muzeum J. I. Kraszewskiego w Romanowie, spotkanie z panią Anna Czobodzińską-Przybysławską, dyrektorem Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie (14 października, GBP Piszczac);
 - **„O Kraszewskim wiem wszystko”** – internetowy konkurs wiedzy, w którym wzięło udział 112 osób. 20 osób otrzymało nagrody: audiobooki i książki autorstwa J. I. Kraszewskiego (marzec-maj, MBP Biała Podlaska).
- **„Zaopiekuj się książką”** – akcja zorganizowana przez firmę SKOK Ubezpieczenia we współpracy z wydawnictwem Zysk i S-ka, mająca na celu popularyzację czytelnictwa. W akcję włączyła się MBP w Białej Podlaskiej rozprawdzając ok. 1000 książek w uczęszczanych punktach miasta np. przystanki autobusowe, urzędy, przychodnie, apteki. Książki zaopatrzone były w specjalne naklejki z informacją że można je zabrać ze sobą, a po przeczytaniu przekazać kolejnej osobie. Fundatorem książek było wydawnictwo Zysk i S-ka (wrzesień).
- **Dyskusyjne Kluby Książki**

MBP Biała Podlaska Klub dla Dorosłych – 6 spotkań oraz Młodzieżowy DKK „Księgołap”- 10 spotkań, GBP Drelów – 9 spotkań, GBP Konstantynów – 9 spotkań.

ponadto:

 - **spotkania autorskie:**
 - spotkanie z autorskie z dr. **Pawłem Tarkowskim**, autorem książki „Biała Podlaska w latach 1944-1989” stanowiącej IV tom monografii *Dzieje Białej Podlaskiej* (18 kwietnia, MBP Biała Podl.);
 - spotkania autorskie z **Joanną Olech**, autorką i ilustratorką książek dla dzieci i młodzieży. Pisarkę zaproszono do Białej Podlaskiej z racji obchodów XIII BDKD (4 spotkania, 24-25 maja, Barwna, Filia nr 3 i 6);
 - spotkanie autorskie z dr. **Pawłem Tarkowskim** w Filii nr 6 MBP w Białej podlaskiej (18 czerwca);
 - spotkanie z **Joanną Sawicką**, młodą poetką z gminy Drelów, autorką tomiku wierszy pt. „Urojone arytmie” (27 września, GBP Drelów);
 - spotkanie z autorami wspomnień zawartych w publikacji „A najgorzej było jak się jeść chciało”, **Janiną Karpińską, Karoliną Kolkowicz, Czesławem Chlebiukiem**, oraz redaktorem książki - **Ewą Strok**, która spisała wojenne wspomnienia drelowian (10 października, GBP Drelów);
 - spotkanie autorskie z **Marianem Pilotem** w ramach „IV Bialskiego Festiwalu Okołodliterackiego” (14 października, MBP Biała Podl.);

- spotkanie z **Leszkiem Sokolowskim**, autorem tekstów satyrycznych (17 października, Filia nr 6 MBP Biała Podl.);
- spotkanie autorskie z **Edytą Tyszkiewicz**, autorką powieści „Trzy Anny w kapeluszach” (19 października, Filia nr 6 MBP Biała Podl.);
- spotkania autorskie ze **Stefanem Dardą**, autorem powieści grozy dla młodzieży. Pisarz odwiedził Konstantynów gdzie odbyły się 2 spotkania: w szkole i w bibliotece, ponadto 1. w GBP w Drelowie oraz 1. w Barwnej w Białej Podlaskiej (Spotkania w ramach programu „Tu czytamy” DKK, 27-28 listopada).

- wystawy:

- „Żywot i sprawy Józefa Ignacego Kraszewskiego” – ekspozycja objazdowa przygotowana z okazji Roku Józefa Ignacego Kraszewskiego przez WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie. W marcu i kwietniu eksponowana w MBP w Białej Podlaskiej. Od maja do grudnia eksponowana w 30. placówkach bibliotecznych powiatu oraz w Szkole Podstawowej im. J. I. Kraszewskiego w Wisznicach. Łącznie ekspozycję obejrzało 8569 osób, w tym 4273 indywidualnie i 4296 grupowo;
- „Biała Podlaska w latach 1944-1989 w fotografii” – ekspozycja towarzysząca promocji książki dr. Pawła Tarkowskiego pt. „Biała Podlaska w latach 1944-1989”, stanowiącej czwarty tom monografii Dzieje Białej Podlaskiej (marzec, MBP Biała Podlaska);
- „Życie i twórczość ludności tatarskiej” – wystawa z okazji Dni Kultury Tatarskiej w miejscowości Studzianka, w gminie Łomazy (6-16 sierpnia, GBP Łomazy).

Pracownicy działalności podstawowej

W roku 2012 w bibliotekach publicznych powiatów grodzkiego i ziemskiego pracowały 101 osób, w tym:

- w miastach 55 osób (54 na pełnych etatach), z czego 48 osób to pracownicy bialskich placówek,
- na wsi 46 osób (24 na pełnych etatach).

W placówkach powiatu grodzkiego na 48 osób działalności podstawowej wykształceniem bibliotekarskim legitymuje się 87,5 % zatrudnionych (-5,5% w porównaniu z rokiem 2011).

W placówkach powiatu ziemskiego 54,7 % zatrudnionych bibliotekarzy legitymuje się wykształceniem bibliotekarskim (-1,3% w porównaniu do r. 2011).

Zmiany w zatrudnieniu:

Od stycznia br. o sześć osób zwiększyła się liczba kadry bibliotekarskiej w Białej Podl., są to pracownicy zatrudnieni do nowopowstałej biblioteki multimedialnej.

W połowie roku nastąpiła zmiana kadry w GBP w Łomazach, dotychczasowa dyrektor biblioteki Bogusława Uścińska przeszła na emeryturę a jej obowiązki powierzono Agacie Chwalewskiej z wyższym wykształceniem z zakresu pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej.

Nieczynna od kwietnia Filia w Jabłecznej na skutek rozwiązania umowy o pracę z Iwoną Kochan otrzymała od 1 lipca 2012 r. pracownika z wykształceniem średnim, w trakcie studiów pedagogicznych.

W gminie Międzyrzec Podl. od 6 grudnia br. na czas określony zatrudniono dwie były stażystki do GBP w Jelnicy i Filii w Tłuścę.

Uruchomiona Filia w Hrudzie gm. Biała Podl. obsługiwana jest przez pracownika GBP w Sitniku zatrudnionego na 0,25 et.

Z różnych propozycji szkoleniowych mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych najliczniej korzystali pracownicy Barwnej. Oto przykładowa tematyka szkoleń, w których uczestniczyli bibliotekarze:

- „Nowoczesne metody i techniki zarządzania biblioteką”, „Biblioteka jako centrum działań społeczno – kulturalnych w środowisku lokalnym”, „Biblioteki cyfrowe”, „Komunikacja i współpraca”, „Infobroker systemowy”- kurs e-learningowy, „Tworzenie stron internetowych”, „Język angielski z elementami języka branżowego” „Czasopisma elektroniczne – źródła informacji i wiedzy” to kolejne zagadnienia w ramach projektu „Bibliotekarz XXI wieku – przewodnik po labiryncie informacji i wiedzy” realizowanego przez Państwowa Szkołę Wyższą w Białej Podl. Projekt był realizowany w okresie od 10 kwietnia 2011r. do 4 lipca 2012 r. (Barwna, MBP Biała Podlaska, Filia nr1i nr 3 MBP Biała Podl., GBP Drelów, GBP

- Konstantynów, GBP Jelnica, Filia GBP w Halasach, Filia GBP w Rogoźnicy, Filia GBP w Tłuścę, Filia GBP w Wysokiem, GBP w Rokitnie);
- „Ponadczasowość idei korczakowskich” (Barwna);
- Szkolenie moderatorów dziecięco – młodzieżowych Dyskusyjnych Klubów Książki (Barwna);
- „Cenzura w bibliotece dla dzieci i młodzieży” i „Książka obrazkowa wobec dylematów współczesności” (Filia w Szóstce, Filia w Żerocinie);
- „Od deski do deski, czyli animacja tekstów literackich metodami pedagogiki zabawy” (Barwna);
- Warsztaty plastyczne z decoupage (Barwna);
- „Dziecko jako wartość współczesnej pedagogiki” (Barwna);
- „Biblioteka z wizją” III ogólnopolski kongres bibliotek publicznych (Barwna, MBP Biała Podl., MBP Międzyrzec Podl., GBP Drelów, GBP Leśna Podlaska);
- „Po swojemu, po naszymu”. Dzieje kultury i tradycja pogranicza – ocalić od zapomnienia (Barwna);
- „Bibliofilm – film w bibliotece, biblioteka w filmie” (Barwna);
- Wykorzystanie metod pedagogiki zabawy w pracy z książką (Barwna, GBP Rossosz, GBP Tuczn);
- „Bezpieczeństwo dzieci w Internecie” (MBP Międzyrzec Podl.);
- Nowe zasady wynagradzania pracowników instytucji kultury (MBP Międzyrzec Podl.);
- „Latarnik Polski Cyfrowej” (MBP Międzyrzec Podl., GBP Łomazy, GBP Rossosz, GBP Tuczn);
- Konferencja „Mądre wychowanie” (MBP Międzyrzec Podl.);
- „Wypowiedziane - przemilczane. Literatura dla dzieci i młodzieży wobec wyzwań współczesności” (Barwna, Filia 1 i 3 MBP Biała Podl., MBP Międzyrzec Podl., Leśna Podl.);
- „Prosto i przystępnie o domowych finansach” (GBP Leśna Podl.);
- „O finansach w bibliotece” (GBP Rossosz, GBP Tuczn);
- Nowe media, poznawanie nowych technologii (GBP Wisznice);
- Warsztaty szkoleniowe dla moderatorów DKK (MBP Biała Podl., GBP Drelów).

Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej zaproponowała bibliotekarzom udział w spotkaniach o następującej tematyce:

- „Instytucja kultury w świetle znowelizowanej ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”.
- Spotkanie z dr. Pawłem Tarkowskim, autorem kolejnego tomu monografii Białej Podlaskiej pt. „Biała Podlaska w latach 1944 – 1989”.
- Prezentacja ekspozycji objazdowej „Żywot i sprawy Józefa Ignacego Kraszewskiego” przygotowanej z okazji ogólnopolskich obchodów Roku Kraszewskiego.
- Konferencja poświęcona J.I. Kraszewskiemu i jego bratu Kajetanowi oraz udział w uroczystości nadania GBP w Wisznicach imienia Kajetana Kraszewskiego w ramach XI seminarium wyjazdowego bialskich bibliotekarzy z cyklu „Cudze chwalicie, swego nie znacie” do GBP w Wisznicach.
- Cykl zajęć warsztatowych z zakresu podstaw obsługi komputera
- „Cenzura w bibliotece dla dzieci i młodzieży; Książka obrazkowa wobec dylematów współczesności”

Komputeryzacja

Liczba placówek bibliotecznych skomputeryzowanych - 44, w tym:

- w m. Biała Podlaska – 5, tj. 100%
- w powiecie ziemskim – 39, co stanowi 98%

Bez sprzętu komputerowego pozostaje jedynie Filia GBP w Zabłociu gm. Kodeń.

Z MBP w Białej Podlaskiej przekazano do Barwnej komputery zakupione z przeznaczeniem na wyposażenie nowoutworzonej placówki w ramach projektu „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej: remont i modernizacja Biblioteki Głównej, utworzenie Multimedialnej Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży wraz z Mulicentrum”. Ponadto

przesunięto notebook z Działu Instrukcyjno-Metodycznego. Komputery ze zlikwidowanych Filii nr 2 i 9 będą zagospodarowane w Bibliotece Głównej oraz w pozostałych filiach w miarę potrzeb.

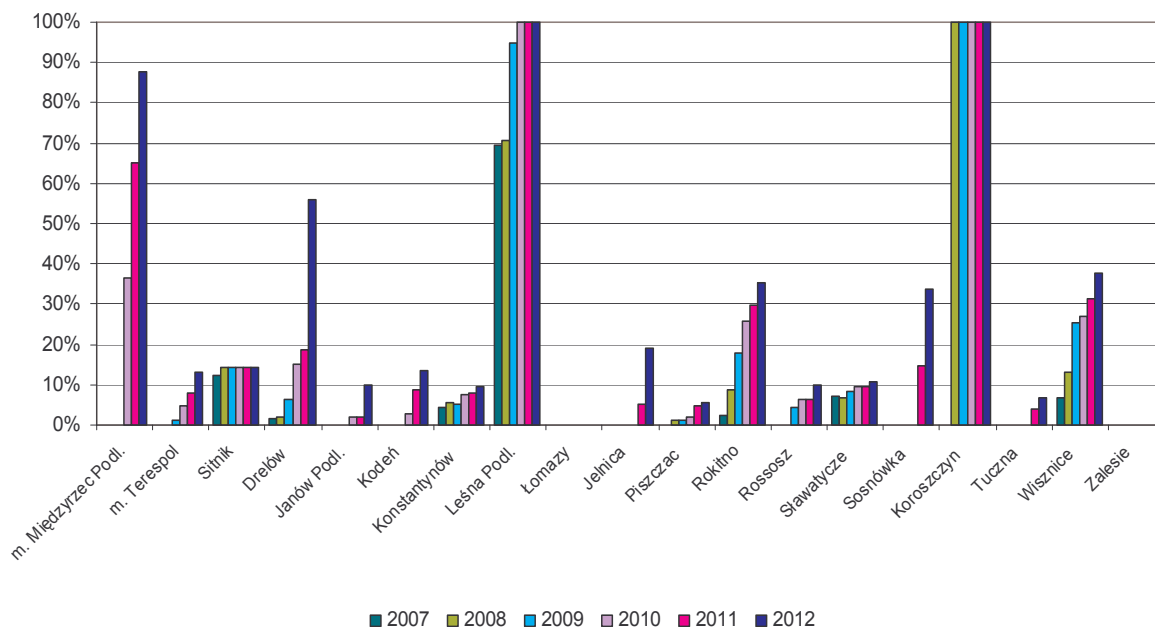
Trzy biblioteki uzyskały dofinansowanie z programu MKiDN realizowanego przez Instytut Książki *Kraszewski. Komputery dla bibliotek*, dzięki czemu zakupiono sprzęt komputerowy niezbędny w celu ukończenia prac nad elektronicznym katalogiem i udostępnieniem go on-line.

- MBP w Międzyrzecu Podlaskim, projekt: „Nowoczesne technologie w Międzyrzeckiej Bibliotece”, dofinansowanie – 20 tys. zł, zakupiono m.in. 7 komputerów, 4 monitory, czytnik kodów kreskowych;
- GBP w Drelowie, projekt: „Drelowskie okno – zdalny dostęp do zbiorów biblioteki”, dofinansowanie – 9992 zł, zakupiono 3 komputery;
- GBP w Wisznicach, projekt: „Komputer – łatwy start dla mieszkańców”, dofinansowanie – 9999, 99 zł, zakupiono 2 komputery i urządzenie wielofunkcyjne.

Z GBP w Drelowie przesunięto 2 komputery do Filii w Żerocinie i Szóstce. GBP w Łomazach wzbogaciła się o 1 komputer używany z UG oraz 1 nowy monitor. GBP w Jelnicy oraz Filie w Krzewicy, Rogoźnicy i Tłuścú (gm. Międzyrzec Podlaski) otrzymały po 2 komputery z *Programu Przeciwdziałania Wykluczeniu Cyfrowemu w Województwie Lubelskim*. Ponadto Filia w Rogoźnicy otrzymała 2 komputery od Ochotniczej Straży Pożarnej. Do GBP w Koroszczynie zakupiono nowy laptop.

W 2012 roku dwie biblioteki zakupiły program biblioteczny „Mateusz”: GBP w Drelowie i GBP w Łomazach. Bez programów bibliotecznych pozostają nadal dwie biblioteki gminne: w Sitniku (gm. Biała Podlaska) i Zalesiu, oraz trzynaście filii bibliotecznych (Cicibór Duży, Dokudów I, Hrud, Swory i Woskrzenice Duże w gm. Biała Podl.; Zabłocie gm. Kodeń; Chotyłów, Kościeniewiczze i Połoski w gm. Piszczac; Romaszki gm. Rossosz; Jabłeczna i Krzywówólka w gm. Sławatycze oraz Horodyszcze gm. Wisznice).

Bazy komputerowe w powiecie ziemskim w latach 2007-2012

Do Facebooka dołączyły kolejne placówki: Barwna Multimediałna Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży w Białej Podlaskiej oraz Filia GBP w Żerocinie.

Zasoby Białskiej Biblioteki Cyfrowej na koniec 2012 r. to 3 070 jednostek zdigitalizowanych dokumentów regionalnych.

Program Rozwoju Bibliotek

Biblioteki uczestniczące w Programie Rozwoju Bibliotek zarówno z I jak i II edycji miały możliwość wzięcia udziału w konkursie grantowym „Aktywna biblioteka”. Biblioteki mogły składać maksymalnie dwa wnioski na dofinansowanie do 5 tys. na realizację działań zawartych w planach rozwoju bibliotek i wykorzystanie wiedzy i umiejętności zdobytych podczas szkoleń. Komisja konkursowa Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce przyznała dofinansowanie 5. projektom z powiatu bialskiego:

- „Biblioteka miejscem dla Ciebie” – 5 tys.(GBP Międzyrzec Podlaski z/s w Jelnicy);
- „Moja miejscowość w fotografii” – 5 tys.(GBP Międzyrzec Podlaski z/s w Jelnicy);
- „Wspólne czytanie sposobem na dobre wychowanie – zajęcia dla dzieci nieobjętych edukacją przedszkolną i ich rodziców” – 5 tys. (MBP Międzyrzec Podlaski);
- „Integracja seniorów z młodzieżą w gminie Piszczac” – 5 tys.(GBP Piszczac);
- „Aktywna mama” - 4 tys. 986 zł (GBP Wisznice).

Z oferty organizacji pozarządowych mogły skorzystać biblioteki II rundy, które napisały plan rozwoju swojej biblioteki oraz z I rundy, które swoje plany uzupełniły. Biblioteki powiatu bialskiego będą uczestniczyły w realizacji 5. projektów. Oto organizacje, z którymi nawiązano współpracę:

- Fundacja Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego: „Biblioteczne zajęcia dla dzieci i rodziców”(GBP Biała Podlaska z/s w Sitniku);
- Fundacja Wspomagania Wsi: „Prosto i przystępnie o domowych finansach: spotkania w bibliotece” (GBP Leśna Podlaska);
- Fundacja Ośrodka Karta: „Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej” (MBP Międzyrzec Podlaski);
- Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie: „Edukacja zdrowotna w bibliotece – pielęgniarstwo dla zdrowia społeczności lokalnej” (MBP Międzyrzec Podlaski);
- Fundacja Nowe Media: „Biblioteka – lokalne centrum wiedzy praktycznej” (GBP Wisznice).